

BESLUTSFÖRSLAG

Miljörapport 2017 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslås besluta:

Miljörapport 2017 Kommunstyrelsen läggs till handlingarna.

Datum

2018-02-01Tom Andersson

Kommunalråd

Datum

2018-02-01Morgan Hjalmarsson

Kommunalråd

- Tillstyrkes
 Alternativt förslag

Diarienummer: KS 2017-00588 403

Programområde 002

Handläggare: Monica Lindqvist

Datum

2018-01-30Bengt Himmelmann

Chef strategisk samhällsplanering

Monica Lindqvist
Handläggare
033 357322

Datum
2018-02-19

Instans
Kommunstyrelsen
Dnr KS 2017-00588 403

Miljörapport 2017 Kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Miljörapport 2017 Kommunstyrelsen läggs till handlingarna

Ärendet i sin helhet

Rapporten är sänd till Miljöförvaltningen för sammanställning ihop med övriga Borås Stad.

Beslutsunderlag

1. Miljörapport 2017 Kommunstyrelsen

Beslutet expedieras till

1. Miljö- och konsumentnämnden

Tom Andersson

Kommunalråd

Bengt Himmelmann

Chef Strategisk samhällsplanering

Miljörapport 2017

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1 Hållbara perspektiv	3
1.1 Mål 1. Borås Stad har hög kompetens inom miljöområdet	3
1.2 Mål 3. Borås är en matsmart kommun.....	4
1.3 Mål 4. Miljökrav och etiska krav ställs vid upphandling.....	4
2 Hållbar samhällsplanering.....	5
2.1 Mål 5. Borås planerar för ett hållbart samhälle	5
2.2 Mål 6. Bättre förutsättningar för en hälsosam livsmiljö	5
3 Fossilbränslefritt och energieffektivt Borås.....	6
3.1 Mål 7. Borås Stad arbetar för att bli en fossilbränslefri organisation.....	6
3.2 Mål 9. Minskad miljöpåverkan från trafiken	7
4 Hållbar natur	8
4.1 Mål 11. Minskad tillförsel av näringsämnen och föroreningar till sjöar och vattendrag	8
4.2 Mål 12. Bättre status för den biologiska mångfalden	9

1 Hållbara perspektiv

Beskrivning

I Borås Stad finns kunskap och engagemang i hållbarhetsfrågor. Kunskap ger grund för hållbara val vid konsumtion av varor och tjänster. Strukturerat miljöarbete skapar delaktighet och ger förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling. Borås Stad strävar efter att vara en ledande miljökommun och ett gott exempel på lokalt arbete med Sveriges nationella miljömål.

1.1 Mål 1. Borås Stad har hög kompetens inom miljöområdet

1.1.1 Alla förvaltningar och bolag arbetar enligt ett miljöledningssystem (1a)

Kommunstyrelsens förvaltning Stadsledningskansliet har en miljöledningssystem (miljödiplomering) som diplomerades i december 2017 och gäller helåret 2018.

Indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2016	Utfall 2017
Certifierat miljöledningssystem, antal	 Nej	 Ja	 Ja
Miljöledningssystem som inte är certifierat, antal	 Nej	Bedömning ej gjord	Bedömning ej gjord

Certifierat miljöledningssystem, antal

Stadsledningskansliet fick miljödiplomering enligt Svensk miljöbas i december 2017, vilket gäller helåret 2018.

Åtgärder	Status	Status
Åtgärder etappmål 1 a) Alla förvaltningar och bolag arbetar enligt ett miljöledningssystem		Pågående
Kommentar Stadsledningskansliet blev ånyo miljödiplomerat i december 2017.		

1.1.2 Miljöutbildning för alla anställda (1b)

Drygt 80% av de ca 140 anställda uppskattas ha miljöutbildning (heltäckande information finns inte pga omorganisationen 2017).

Indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2016	Utfall 2017
Andel anställda som genomgått miljöutbildning som inkluderar utbildning om Borås Stads miljöarbete	0%	82%	86%

Andel anställda som genomgått miljöutbildning som inkluderar utbildning om Borås Stads miljöarbete

25 personer har gått miljöutbildningen under 2017, samt ett par är anmälda till utbildning i början av 2018. Majoriteten av övriga anställda har gått utbildningen tidigare. Heltäckande information finns inte för alla ca 140 anställda, pga omorganisationen under 2017, men uppskattningsvis är det drygt 80% som gått utbildningen.

1.2 Mål 3. Borås är en matsmart kommun

1.2.1 Minst 25 procent av alla livsmedel är ekologiska (3a)

Andelen ekologiska inköp 2017 (för hela kommunen knutet till livsmedelsavtalen) var 37,9%. (En ökning från 33,5% år 2016) Målet är nått.

Indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2016	Utfall 2017
Andel inköp av ekologiska livsmedel			37,9%
Andel ekologiska livsmedel alla förvaltningar Borås Stad - halvårsstatistik grossist			

Andel inköp av ekologiska livsmedel

37,9% av livsmedelsinköp i kommunen knutet till livsmedelsavtal var ekologiska. (Ingår inte inköp av kaffe från kaffemaskin-leverantörerna.) Målet är nått.

Andel ekologiska livsmedel alla förvaltningar Borås Stad - halvårsstatistik grossist

-

1.3 Mål 4. Miljökrav och etiska krav ställs vid upphandling

1.3.1 Miljökrav och etiska krav ställs vid upphandling av varor och tjänster (4a)

Krav på hållbart byggande och kemikaliekrav har ställts vid upphandling för kommunen 2017.

Indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2016	Utfall 2017
Stickprovskontroller av leverantörer för granskning av att miljökrav och etiska krav följs, antal			5
Andel etiskt märkta produkter alla förvaltningar Borås Stad halvårssiffror grossist			

Stickprovskontroller av leverantörer för granskning av att miljökrav och etiska krav följs, antal

5 är klara, samt 14 pågående revisioner via SKL. (Källa Koncerninköp.)

-

1.3.2 Beakta livscykelkostnad vid inköp (4b)

-

1.3.3 De hälso- och miljöfarliga ämnena i upphandlade varor minskar (4c)

-

2 Hållbar samhällsplanering

Beskrivning

Borås Stad planerar för ett hållbart samhälle och arbetar för att invånarna ska ha en hälsosam livsmiljö både i stad och på landsbygd. Nybyggnad sker i första hand genom förtätning i tätorter och nära kollektivtrafik. Grönområden och tysta miljöer värderas, liksom energieffektiva lösningar och medvetna materialval.

2.1 Mål 5. Borås planerar för ett hållbart samhälle

2.1.1 Krav på hållbart byggande (5a)

Ett förslag till Träbyggnadsstrategi - Borås Stad, togs fram november 2017. Beslut väntas ske 2018 (Kommunstyrelsen föreslog 22 januari 2018 Kommunfullmäktige att anta Träbyggnadsstrategi för Borås Stad). Strategin ska stimulera till ökad användning av trä i byggandet för Borås Stad men även för trä- och byggindustrin i övrigt. Trä i byggnationer är en viktig komponent i byggandet av ett hållbart samhälle. Strategin anger också att trä alltid ska prövas som huvudalternativ vid nybyggnation. En upphandling med krav för hållbart byggande har genomförts med hjälp av Koncerninköp under 2017. (Ingår inte eventuella upphandlingar som LFF gjort därutöver.)

2.2 Mål 6. Bättre förutsättningar för en hälsosam livsmiljö

2.2.1 Tysta områden inventeras (6c)

Miljöförvaltningen har i kartform inventerat de områden som kan upplevas som tysta.

3 Fossilbränslefritt och energieffektivt Borås

Beskrivning

Borås Stad minimerar utsläpp av växthusgaser. Förnybara energislag används till kollektivtrafik, person- och gods-transporter, uppvärmning och el. Genom resurssnålhet, hållbara transportlösningar och inspiration till miljömedvetna resvanor når vi det hållbara samhället.

3.1 Mål 7. Borås Stad arbetar för att bli en fossilbränslefri organisation

3.1.1 Minst 80 procent av Borås Stads tjänsteresor är fossilbränslefria eller sker med miljöfordon (7a)

Åtgärder	Status	Status
Vilka åtgärder har genomförts under året med hjälp av klimatkompenseringsmedel och vad har det kostat?		Pågående
Kommentar Stadsledningskansliet har enbart haft kostnader för miljödiplomeringen, årsavgift och revisionskostnad, samt för skötsel av miljöbingar i personalmatsalen.		

Klimatkompensationsavgiften har enbart bidragit till att öka intresset för att värna miljön i det vardagliga arbetet, men inte kunnat användas till något konkret som förändrar hur tjänsteresorna utförs. De flesta tjänsteresorna sker med bilpoolens bilar, buss eller tåg. Långväga resor sker med flyg. Kunskapen om att det finns en resepolicy har förstärkts genom både miljöutbildning och miljödiplomering.

3.1.2 Minst 60 procent av Borås Stads arbetsfordon och transporttjänster är miljöfordon (7b)

Indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2016	Utfall 2017
Andel förnybart bränsle vid upphandlade transporttjänster, %	-		

Andel förnybart bränsle vid upphandlade transporttjänster, %

Andel förnybart bränsle vid upphandlade transporttjänster var i kommunen 28,74%. Vid exploatering sker upphandling av transporttjänster av annan part.

Åtgärder	Status	Status
Hur har Borås Stad arbetat för en distributionscentral?		Pågående

Åtgärder	Status	Status
Kommentar Projekt pågår för ruttoptimering av kommunala transporter.		

3.1.3 Minst 50 procent av Borås Stads elförbrukning uppfyller Miljöstyrningsrådets spjutspetskriterier (7c)

Borås Stad har elhandelsavtal 2017 med Borås Elhandel AB. Även 2017 var 100% miljömärkt el enligt Bra Miljöval och avtalet gäller till och med år 2019.

3.2 Mål 9. Minskad miljöpåverkan från trafiken

3.2.1 Bättre förutsättningar för resenärer att välja hållbara färdstätt (9a)

Förslag till ny översiktsplan har justerats efter samråd och sänts ut på granskning, samt förväntas antas våren 2018. Om den antas ökar förutsättningarna på lång sikt för resenärer att välja hållbara färdstätt.

Åtgärder	Status	Status
Åtgärder etappmål 9a) Bättre förutsättningar för resenärer att välja hållbara färdstätt.		Pågående
Kommentar Ny översiktsplan förväntas antas våren 2018, vilken skapar långsiktiga förutsättningar för bl a hållbara färdstätt.		

3.2.2 Det finns laddstationer för elbilar (9c)

Det finns ca 30 laddstationer/stolpar, vid minst ett 20-tal fysiska platser och offentligt tillgängliga. 60% är i kommunal regi genom parkeringsbolaget och två av de kommunala bostadsbolagen, 15% ägs av drivmedelsbolagen och övriga av privata företag.

Indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2016	Utfall 2017
Antal laddstationer för elbilar	2	26	30

Antal laddstationer för elbilar

30 bilar kan laddas på offentliga stationer samtidigt, på ca 20 olika platser i kommunen. Ca 60% ägs av kommunens parkeringsbolag, samt Fristadbostäder och Viskfors hem, ca 15% ägs av drivmedelsbolagen och övriga av privata företag. Till detta kommer ett 10-tal antal icke offentliga platser som ägs av företag och privatpersoner. Laddkontakter och teknikleverantör varierar. (Källa laddaelbil.se 22 januari 2018.)

Åtgärder	Status	Status
Åtgärder etappmål 9c) Det finns laddstationer för elbilar.		Pågående
Kommentar Finns minst 30 offentliga laddstolpar på ett 20 tal platser, varav majoriteten ägs av		

Åtgärder	Status	Status
kommunala bolag.		

3.2.3 Borås Stad optimerar transporter och leveranser (9e)

I slutet av 2017 påbörjades projekt SURFLOGH som innebär att antal fordon som ska angöra fastigheter (butiker, kontor mm) ska samordnas via distributionscentral i centralt läge. Fordonen ska bli miljögodkända i större utsträckning. Resultatet ska ge attraktivare stadsmiljö genom mindre buller, avgaser och trängsel.

Under 2017 pågick också projekt kring samordning av distribution till kommunala kök. Den bilpool som Stadsledningskansliet nyttjar har både busskort, elbilar och elcyklar att boka. Allmänheten uppmuntras att lämna synpunkter och klagomål på tex cykelvägnät, vilket kan leda till bättre kvalitet på cykelvägnätet. Förslaget till ny översiktplan har stort inslag av att förbättra stadsstrukturen så att allt fler ska kunna använda hållbara färdstätt. Majoriteten av de boende i tätorten Borås har mindre än 400 meter till busshållplats. Busslinjer med stort reseunderlag har hög turtäthet.

Åtgärder	Status	Status
Åtgärder etappmål 9e) Borås Stad optimerar transporter och leveranser		Pågående
Kommentar Det pågår projekt både för kommunens interna transporter och för samhället i övrigt.		

4 Hållbar natur

Beskrivning

Borås värnar sina naturresurser. Vi arbetar för rent vatten, ren luft, ren mark och rik biologisk mångfald.

4.1 Mål 11. Minskad tillförsel av näringsämnen och föroreningar till sjöar och vattendrag

4.1.1 Borås Stad har kunskap om och en strategi för hur Viskans föroreningar ska hanteras (11a)

Borås Stad är genom Borås energi och miljö AB och Stadsledningskansliet och Miljöförvaltningen aktiva i att ånyo söka medel från Naturvårdsverket via länsstyrelsen för att ytterligare utreda detaljerat hur en sanering kan göras och vad det kommer att kosta. Ansvarsutredning är ännu inte klar hos Naturvårdsverket, samt inväntas respons från Försvarmakten samt resultat från studie om eventuella nutida föroreningar genom tätorten Borås.

4.2 Mål 12. Bättre status för den biologiska mångfalden

4.2.1 Fler kommunalt biotopskyddade områden eller kommunala naturreservat (12c)

Det finns inga kommunala biotopskyddsområden i Borås. Planer finns på att skydda ett rikkärr. Arbetet har inte påbörjats än, men förhoppningarna är att det ska vara klart 2018. Inga nya kommunala naturreservat 2017, förutom dom 6 som redan finns.

Indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2016	Utfall 2017
Antal kommunala naturreservat	5	6	6

Antal kommunala naturreservat

Det finns sex kommunala naturreservat. Inga nya har tillkommit under 2017.

Åtgärder	Status	Status
Åtgärder etappmål 12c) Fler kommunalt biotopskyddade områden eller kommunala naturreservat		Pågående
Kommentar Det finns inga kommunala biotopskyddsområden i Borås. Planer finns på att skydda ett rikkärr. Arbetet har inte påbörjats än, men förhoppningarna är att det ska vara klart år 2018. Inga nya kommunala naturreservat har bildats 2017, förutom dom 6 som redan finns.		